

Η άρρηκτη σχέση του λαού της Κύπρου με την Κωνσταντινούπολη και η έκκληση για παύση των σχισμάτων στην Ορθοδοξία

/ Γενικά Θέματα

Στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου, στο Φανάρι, συλλειτουργήσαν χθες, Κυριακή της Ορθοδοξίας, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος και ο Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου κ.κ. Γεώργιος, ο οποίος πραγματοποιεί την πρώτη από της εκλογής του Ειρηνική Επίσκεψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Στην αντιφώνησή του προς τον Παναγιώτατο από το Σεπτό Κέντρο της Ορθοδοξίας, ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου τόνισε ότι στην Κύπρο, παρά τη γεωγραφική απόσταση από το κέντρο της αυτοκρατορίας, από πολύ νωρίς η Εκκλησία περιέλαβε αδιάσπαστα το σύνολο του πληθυσμού και εξάσκησε

αποφασιστική επιρροή σ' αυτό, διαμορφώνοντας τους οικογενειακούς, τους πολιτισμικούς και τους οικονομικούς θεσμούς του τόπου.

Ο λαός της Κύπρου, όπως ανέφερε ο Μακαριώτατος, παρέμεινε πάντοτε άρρηκτα συνδεδεμένος με την Κωνσταντινούπολη, διατηρώντας το ομόγλωσσο, το όμαιμο, το ομόδοξο, το ομότροπο και διαφυλάσσοντας την ακεραιότητα της εθνικής αυτοσυνειδησίας του.

“Να παύσουν τα σχίσμα”

Επίσης, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα που υπάρχει τα σχίσματα να παύσουν στου κόλπους της Ορθοδόξου Εκκλησίας:

“Κάποιοι αισθάνθηκαν κραταιοί και αυτάρκεις. Και θέλησαν να διασπάσουν τον άρραφο χιτώνα του Κυρίου, διαγράφοντας από τα δίπτυχα άλλους, τους αδελφούς τους. Ο θεωρών τον εαυτό του αυτάρκη, βιώνει μια φανταστική πληρότητα, μια φανταστική παντοδυναμία. Αυτή η αυτάρκεια, όμως, είναι αφέλεια και φρεναπάτη. Τέλειο ψυχογράφημα του αυτάρκους μας προβάλλει η Αποκάλυψη στο πρόσωπο του Αγγέλου της εν Λαοδικεία Εκκλησίας: «λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός» (Απ. 3, 17-18). Γι' αυτό και κατά την Ιεράν αυτή στιγμή και από τον Ιερότατο αυτό χώρο, κάνουμε έκκληση, εμείς, ο χρονικά τελευταίος στο αξίωμα του προκαθημένου των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, εν ονόματι της κοινής μας πίστης, να παύσουν τα σχίσματα και η παραβίαση των κανόνων και των θεσμίων που διέπουν τις σχέσεις των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών.

Τα κριτήρια στην Ορθοδοξία ουδέποτε υπήρξαν ποσοτικά. Ας σκεφτούν κάποιои την πείραν άλλων στην Χριστιανική ζωή και τη χρονική είσοδο των ιδίων στην Εκκλησία. Κι ας παύσουν να κινούν «τήν πτέρναν κατά τοῦ Εὐεργέτου». Μέσα σε έναν κόσμο αλλοθρήσκων και αλλοδόξων αλλά και με αυξανόμενο τον αγνωστικισμό και την αθεία, έχουμε χρέος να κρατήσουμε ενωμένη την Ορθοδοξία μας, γιατί έτσι μόνο θα μπορέσουμε να υπηρετήσουμε καλύτερα και τους πιστούς μας και ολόκληρη την ανθρωπότητα”.

Ακολουθεί η αντιφώνηση ακολουθεί ολόκληρη η αντιφώνηση του Αρχιεπισκόπου Κύπρου:

Μεταρσιώνει πάντοτε το πνεύμα μας, Παναγιώτατε, η θέα της βασιλίδος των Πόλεων. Μας συγκλονίζουν ισχυρές συγκινήσεις, που ανανεώνονται και πολλαπλασιάζονται σε κάθε βήμα μας στην φέρουσαν έντονα τα στίγματα των περιπετειών και των δηώσεων ένδοξη αυτή Πόλη.

Η Πόλη αυτή, Παναγιώτατε, δεν κινεί μόνο τις θρησκευτικές μας χορδές. Μας ανάγει και σε εθνικές συγκινήσεις με τις οποίες ζήσαμε και ζούμε για αιώνες πολλούς, ιδιαίτερα εμείς, οι ερχόμενοι από την Κύπρο. Εδώ συναντούμε την παράδοση, ψηλαφούμε ερείπια και χαλάσματα γνώριμα, ακούμε φωνές από το παρελθόν.

Κι είναι, πράγματι, λίγες οι στιγμές στη ζωή μας, οι οποίες μπορούν να συγκριθούν σε ένταση συγκίνησης με τις στιγμές τις οποίες ζούμε από προχθές, που αξιωθήκαμε να πατούμε τα ιερά χώματα της πόλης της ένδοξης καθέδρας σας. Αναγόμεστε σε μιαν άμεση και έμπρακτη αναπόληση της Ιστορίας πάνω στα ίδια τα αποτυπώματά της. Στρέφουμε τον νου και τη διάνοιά μας αιώνες πολλούς πίσω. Παρελαύνουν μπροστά μας ένδοξοι Αυτοκράτορες και ευσεβείς Πατριάρχες, φρουροί της πατρίδος και υπέρμαχοι της πίστεως, γένος ρωμιών πολύ...

Ζήσαμε, αυτές τις μέρες, και την παράξενη σιωπή του ιστορικότερου ναού της Ορθοδοξίας, της Αγίας Σοφίας, του ναού του εθνικού λυγμού, του σπαραγμού και του παραπόνου. Νιώσαμε εκεί να κοιμούνται φωνές που κυμάτισαν για μια σχεδόν χιλιετία· οι ύμνοι, οι επευφημίες, οι αλαλαγμοί, οι θρήνοι, οι στεναγμοί. Τον νιώσαμε να παραμένει με αναλλοίωτο το πνευματικό αλλά και κτηριακό του κάλλος, σήμα κατατεθέν της όλης Ορθοδοξίας.

Παραφράζοντας τον Φίλωνα θα μπορούσαμε να πούμε ότι «ὄπερ ἐν ὀφθαλμῷ κόρη ἢ ἐν ψυχῇ λογισμός, τουτ' ἐν ἡμῖν Κωνσταντινούπολις».

Μ' αυτά τα συγκλονιστικά συναισθήματα, ήλθαμε, Παναγιώτατε, η τιμία συνοδεία μου και εγώ, να σας συναντήσουμε. Όχι απλώς εκπληρώνοντας μιαν οφειλή κι ένα χρέος προς την πρωτόθρονη Εκκλησία και τον Προκαθήμενό της, μετά την, Θεοῦ συγκαταβάσει, ανάρρησή μας στην ιερή καθέδρα του Αποστόλου Βαρνάβα, αλλά κυρίως για να σας ευχαριστήσουμε. Να σας ευχαριστήσουμε, πράγματι, γιατί παρά τους κατατρεγμούς και τις ιδιοτροπίες της Ιστορίας, έχετε μείνει εδώ «έν ὑπομονῇ πολλῇ καί ἐν θλίψεσι πολλαῖς» και εκρατήσατε τον φοβερό δαυλό της Ορθοδοξίας και του Γένους αναμμένο, σ' όλες τις τραγικές περιπέτειες των ἑξι τελευταίων αιώνων. Μείνατε εδώ κρατώντας αναμμένο το κανδήλι της πίστεως και του γένους «ταῖς τῶν προγόνων ρήμασι καί παραδείγμασι πειθόμενοι», δίνοντας και σ' εμάς τη δυνατότητα επίσκεψής μας εδώ και αναβάπτισής μας στα ιδεώδη και τις αξίες της πίστεως και του γένους μας. Σας ευχαριστούμε γι' αυτή σας τη θυσία και σας ευγνωμονούμε.

Παράλληλα, διδασκόμαστε από σας. Μπορεί οι περίφημοι ναοί μας και οι ξακουστές Μονές μας με τη βίαιη αλλαγή χρήσης, τα ερείπια άλλων ἔνδοξων μνημείων και η καταπάτηση των εκκλησιαστικών περιουσιών μας να παραμένουν πάντα ανοικτές πληγές κι οι μαρτυρίες γι' αυτά συγκλονιστικές, όμως η Ιστορία διδάσκει και κάτι άλλο. Όπως ο σταυρικός θάνατος του Χριστού δεν ήταν σημείο αδυναμίας Του, αλλ' ήταν ο κεραυνός που δυναμίτισε και διάλυσε το κράτος της φθοράς και του θανάτου, έτσι κι η ἔσχατη πτωχεία της Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας. Διακηρύττει ότι η δύναμις του Θεοῦ «ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». Και το ότι ουδέποτε ἄλλοτε η φωνή της εσταυρωμένης Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και του Προκαθημένου της ἔφτασε τόσο ευκρινώς σε όλα

τα πλάτη και μήκη της γης, όσον σήμερα, επηρεάζοντας όλους τους τομείς της ζωής, αποδεικνύει ότι «όσον ό έξωθεν άνθρωπος διαφθείρεται, τόσον ό ξσωθεν ανακαινοϋται».

Και είναι, όντως, επίκαιρος ο αείμνηστος Πέργης Ευάγγελος όταν έλεγε πως «χρειάζεται πίστη στον Θεό και στην Ιστορία σου ότι είσαι λαός χάριτος, για να ζωντανεύεις το παρελθόν, να νοηματοδοτείς τη ζωή σου σε καιρούς χαλεπούς και δύσκολους, να χαίρεσαι ό,τι έχεις».

Στην Κύπρο, Παναγιώτατε, παρά τη γεωγραφική απόσταση από το κέντρο της αυτοκρατορίας, από πολύ νωρίς η Εκκλησία περιέλαβε αδιάσπαστα το σύνολο του πληθυσμού και εξάσκησε αποφασιστική επιρροή σ' αυτό, διαμορφώνοντας τους οικογενειακούς, τους πολιτισμικούς και τους οικονομικούς θεσμούς του τόπου. Ο λαός της παρέμεινε πάντοτε άρρηκτα συνδεδεμένος με την Κωνσταντινούπολη, διατηρώντας το ομόγλωσσο, το όμαιμο, το ομόδοξο, το ομότροπο και διαφυλάσσοντας την ακεραιότητα της εθνικής αυτοσυνειδησίας του. Έδωσε αγίους παγχριστιανικής εμβέλειας, όπως είναι, πέραν του Βαρνάβα, ο Τριμυθούντος Σπυρίδων, ο Κωνσταντίας Επιφάνιος, ο Ιωάννης ο Ελεήμων, ο Νεόφυτος ο Έγκλειστος.

Ο Κυπριακός λαός κατανοούσε πλήρως ότι ούτε η Ιερουσαλήμ «ή αποκτείνουσα τούς προφήτας καί λιθοβολούσα τούς απεσταλμένους πρός αυτήν», η οποία και τον ίδιο τον Κύριον εσταύρωσε, ούτε η Ρώμη, η οποία θεοποίησε τους αυτοκράτορες, που έδωσε Πιλάτους και Νέρωνες και οδήγησε εκατομμύρια πιστών στο μαρτύριο, ήταν δυνατό να καταστούν πρότυπα ζωής για τη νέα πίστη. Δεν μπορούσαν να γίνουν χοάνες συνάντησης θείου και ανθρωπίνου πνεύματος και ανάδειξης νέου τρόπου πνευματικής ζωής. Μόνον η Κωνσταντινούπολη, που είχε δεχθεί το πνεύμα και τη φιλοσοφία του αρχαίου Ελληνικού κόσμου και τον μυστικισμό της Ανατολής, μπορούσε να γίνει το πρόσφορο έδαφος για τη μεγάλη αυτή συνένωση και δημιουργία. Έτσι, η Κύπρος συνδέθηκε με δεσμούς άρρηκτους με τη βασιλίδα των πόλεων και το πνεύμα που εκείνη εκπροσωπούσε. Πήρε μέρος σε όλες τις Οικουμενικές Συνόδους. Κύπριοι ανήλθαν και επί του Πατριαρχικού θρόνου. Κι όταν ήλθαν ορμητικοί ποταμοί, έπνευσαν βίαιοι άνεμοι βαρβαρικών επιδρομών και ερήμωσαν τη νήσον, εδώ πάλιν, βρήκαμε οι Κύπριοι καταφύγιο. Διηνεκής ανάμνηση του ιστορικού αυτού γεγονότος παραμένει ο τίτλος του εκάστοτε αρχιεπισκόπου Κύπρου, ως θητεύσαντος και στη Νέαν Ιουστινιανή.

Μα και προηγουμένως, για κατοχύρωση του Αυτοκεφάλου της Εκκλησίας μας, το οποίο είχε αναγνωριστεί από την Γ΄ Οικουμενική Σύνοδο, έναντι των βλέψεων της Αντιοχείας, προς την Κωνσταντινούπολη απευθυνθήκαμε. Κι ο αυτοκράτωρ Ζήνων κατεκόσμησε την Εκκλησία μας «βασιλείοις δωρήμασιν», εμπιστευθείς στον αρχιεπίσκοπο Ανθέμιο τα σύμβολα της αυτοκρατορίας. Αυτά τα σύμβολα, Παναγιώτατε, τα κρατήσαμε μέσα στους φοβερούς αιώνες της σκλαβιάς και σαν

σε μιαν ιερή λιτανεία τα φέραμε σήμερα και εδώ, απ' όπου τα πήραμε.

Μα και στο πρόσφατο παρελθόν στην πρωτόθρονη Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως απευθυνθήκαμε, πολλάκις, για λύση πολλών προβλημάτων μας. Στα μέσα του περασμένου αιώνα, δύο φορές το Οικουμενικό Πατριαρχείο μάς συνέδραμε με την αποστολή ιεραρχών προκειμένου να συμπληρωθεί η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου και να χωρήσει στην εκλογή Αρχιεπισκόπων και Μητροπολιτών. Και το 2006, υπό τη δική σας προεδρία και μετά από δική σας πρόσκληση, Παναγιώτατε, συνεκλήθη στη Γενεύη μείζων Σύνοδος η οποία απάλλαξε, τιμητικώς, των καθηκόντων του, λόγω ασθενείας, τον τότε Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και βοήθησε ώστε να γίνει η εκλογή του νέου Προκαθημένου της Εκκλησίας.

Είναι γι' αυτό τον λόγο που, παρόλο ότι έχουμε το Αυτοκέφαλό μας από Οικουμενικές Συνόδους, αναφερόμαστε ευγνωμόνως προς την Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία ως την μητέρα Εκκλησία.

Γενικώς, κοινή υπήρξεν η πορεία των δύο Εκκλησιών μας. Κοινές οι χαρές, κοινές οι λύπες, κοινές οι συμφορές. Και σήμερα κοινά είναι τα συναισθήματά μας, κοινές οι συγκινήσεις μας, κοινοί και οι φόβοι μας. Όπως και η ενταύθα Μεγάλη Εκκλησία, έτσι και η Κυπριακή Εκκλησία μπορεί να λέει με εγκαύχηση ότι «ἀναπληροῖ τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί αὐτῆς». Σε αιώνες σκληρῆς δουλείας αυτή ανεδείχθη η κιβωτός της σωτηρίας για τον λαό μας. Στη θαλπωρή των πτερύγων της βρήκαν, όπως και εδώ, καταφύγιο και παραμυθία τα τέκνα της δουλωθείσης πατρίδος. Και σήμερα, που σε ένα μεγάλο τμήμα της εξαπελύθησαν οι πληγές της Αποκαλύψεως δεν είναι αυτή που αποσμήχει τα δάκρυα των οδυνημένων και αναπτερώνει τις ελπίδες των απηλπισμένων; Στην ηθική της δύναμης, αυτή αντιτάσσει την ηθική της δικαιοσύνης και ανέρχεται τον Γολγοθά, προσβλέπουσα πάντοτε στην ανάσταση.

Στον ακατάπαυστο αυτό αγώνα της παντός είδους επιβίωσής μας στην πατρική γη, θεωρούμε ευλογία μοναδική την επίσκεψή μας σήμερα, Κυριακή της Ορθοδοξίας, ημέραν χαρμόσυνον και κατά πάντα εόρτιον, στο Κέντρο της Ορθοδοξίας. Σήμερα που εορτάζουμε τη νίκη της Εκκλησίας εναντίον όλων των αιρέσεων, η μνήμη μας ανατρέχει στις Οικουμενικές Συνόδους που συνήλθαν, Παναγιώτατε, όλες σε χώρους της άμεσης δικαιοδοσίας σας. Η συνάντησή μας, σήμερα, μαζί σας, τη σεπτή κορυφή της Ορθοδοξίας, ενδυναμώνει το αίσθημα της ενότητας, διεγείρει τον ζήλο για την κοινή αντίκρουση των αναφουομένων προβλημάτων, δίνει ώθηση για τη διάνοιξη νέων διαύλων επικοινωνίας της Εκκλησίας με το πλήρωμά της.

Στην πολυπρισματική και πολυφωνική εποχή μας, ποικιλώνυμες θεωρίες, ρεύματα και συστήματα διεκδικούν επιβολή και κυριαρχία πάνω στον τρόπο ζωής των

ανθρώπων. Έχει, δυστυχώς, παρέλθει ανεπιστρεπτί η εποχή των όσων εδράζονταν στη σεβάσμια και πολύχρονη παράδοση της Ορθόδοξης πίστης μας. Σήμερα πολλά αμφισβητούνται, μεταβάλλονται, συσχηματίζονται με τον αιώνα του κόσμου τούτου, αλλοτριώνουν το φρόνημα, εκκοσμικεύουν τη σκέψη.

Ο σύγχρονος άνθρωπος πίστεψε ότι αφού απέκτησε γνώσεις και Τεχνολογία, αφού «λαλεῖ ταῖς γλώσσαις τῶν ανθρώπων», αφού έχει τη δύναμη και την Τεχνολογία ώστε ακόμα και «ὄρη μεθιστάνειν», δεν χρειάζεται τον Θεό. Ξεχνά ότι αυτά μόνα τους τρέφουν την αλαζονεία και τον καταντούν «χαλκόν ἠχοῦντα καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον».

Σε έναν τέτοιο κόσμο, αλλοτριωμένο και παραπαίοντα, η Ιστορία εναποθέτει και πάλιν ένα μοναδικό ρόλο στους ώμους της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η αναγέννηση της κοινωνίας δεν συντελείται με τα πάσης φύσεως ξενόφερτα υποπροϊόντα, αλλά με την αληθινή θεολογία, την πατερική παράδοση και διδασκαλία.

Και φυσικά ο λόγος που θα εκφέρουμε ως Ορθόδοξη Εκκλησία, θα πρέπει να αγγίζει τους ανθρώπους της εποχής μας και να δίνει απαντήσεις στα καινούργια, σύνθετα και πιεστικά προβλήματα που έχουν ανακύψει. Λόγος αναχρονιστικός γίνεται αναπόφευκτα και αναξιόπιστος. Το ζωντάνεμα της χριστιανικής μαρτυρίας και η αναστήλωση της αξιοπιστίας του εκκλησιαστικού λόγου αποτελεί το πλέον επιτακτικό αίτημα του καιρού μας. Αν αυτό δεν επιτευχθεί, δεν θα κατορθώσουμε να λειτουργήσουμε ως άλας της γης και ως φως του κόσμου.

Ενεργώντας ως άλας της γης και ως φως του κόσμου καλούμεθα να αναμετρηθούμε πνευματικά με τα φαινόμενα της εποχής μας, όπως είναι η παγκοσμιοποίηση, ο εθνοφυλετισμός, η κακή χρήση των θεαματικών επιτευγμάτων της Τεχνολογίας. Έναντι αυτών, τα οποία οδηγούν στην απομονωτική, ατομική ή εθνική εσωστρέφεια και στην ψευδαίσθηση της πνευματικής αυτάρκειας, καλούμαστε να προβάλλουμε την οικουμενική αντίληψη για τον κόσμο και την εν Χριστώ ενότητα της ανθρωπότητας.

Σ' αυτή την λανθασμένη αντίληψη των πραγμάτων οφείλεται, κατά τη γνώμη μας, και η παρατηρούμενη σήμερα θλιβερή κατάσταση στους κόλπους της Ορθοδοξίας. Κάποιοι αισθάνθηκαν κραταιοί και αυτάρκεις. Και θέλησαν να διασπάσουν τον άρραφο χιτώνα του Κυρίου, διαγράφοντας από τα δίπτυχα άλλους, τους αδελφούς τους. Ο θεωρών τον εαυτό του αυτάρκη, βιώνει μια φανταστική πληρότητα, μια φανταστική παντοδυναμία. Αυτή η αυτάρκεια, όμως, είναι αφέλεια και φρεναπάτη. Τέλειο ψυχογράφημα του αυτάρκους μας προβάλλει η Αποκάλυψη στο πρόσωπο του Αγγέλου της εν Λαοδικεία Εκκλησίας: «λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός» (Απ. 3, 17-18).

Γι' αυτό και κατά την Ιεράν αυτή στιγμή και από τον Ιερότατο αυτό χώρο, κάνουμε έκκληση, εμείς, ο χρονικά τελευταίος στο αξίωμα του προκαθημένου των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, εν ονόματι της κοινής μας πίστης, να παύσουν τα σχίσματα και η παραβίαση των κανόνων και των θεσμίων που διέπουν τις σχέσεις των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Τα κριτήρια στην Ορθοδοξία ουδέποτε υπήρξαν ποσοτικά. Ας σκεφτούν κάποιοι την πείραν άλλων στην Χριστιανική ζωή και τη χρονική είσοδο των ιδίων στην Εκκλησία. Κι ας παύσουν να κινούν «τήν πτέρναν κατά τοῦ Εὐεργέτου». Μέσα σε έναν κόσμο αλλοθρήσκων και αλλοδόξων αλλά και με αυξανόμενο τον αγνωστικισμό και την αθεΐα, έχουμε χρέος να κρατήσουμε ενωμένη την Ορθοδοξία μας, γιατί έτσι μόνο θα μπορέσουμε να υπηρετήσουμε καλύτερα και τους πιστούς μας και ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Με αυτές τις σκέψεις και διαθέσεις, Παναγιώτατε, τόσον η τιμία συνοδεία μου όσο και εγώ σας ευχαριστούμε και πάλι για τη δυνατότητα που μας δίνετε να εορτάζουμε την ημέρα της Ορθοδοξίας στην ένδοξη κοιτίδα της και να ψηλαφούμε την Ιστορία και τις ταλαιπωρίες του Γένους μας πάνω στα ίδια τα αποτυπώματά τους. Ως προς εμέ, με τον βαρύ σταυρό του καθήκοντος επί των ώμων, θα βαδίσω στη νέα οδό της αποστολής μου, πιστεύοντας στη συναρωγή του Θεού και στη δική σας συναντίληψη. Η φωνή της συνείδησής μου με ωθεί στο να αναλώσω τη ζωή μου για την ιδιαίτερή μου πατρίδα και την Εκκλησία της αλλά και για σύμπασα την Ορθοδοξία.

Μεταφέρουμε, Παναγιώτατε, την υική αγάπη και τον σεβασμός της Ιεράς Συνόδου, του κλήρου και ολόκληρου του Κυπριακού λαού, ο οποίος εκτίμησε ιδιαίτερα την επίσκεψή σας στη νήσο για την κηδεία του πολύκλαυστου Προκατόχου μας Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Β΄. Παρακαλούμε τον Θεό να σας χαρίσει σταθεράν υγεία και ακμή δυνάμεων, στη δε Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως κάθε ευλογία επ' αγαθώ της όλης Ορθοδοξίας.

Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου/ Οικουμενικό Πατριαρχείο

Διαβάστε επίσης:

[Ειρηνική επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Γεωργίου στο Φανάρι - Συναντήθηκε με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο \(ΒΙΝΤΕΟ\)](#)

[Η ανακοίνωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Κύπρου στο Φανάρι](#)

[Συνάντηση του Οικουμενικού Πατριάρχη με τον Νίκο Δένδια](#)

ope.gr